

"Saxat ur årskrönikan Årgång 1-10, sammanställd år 1980"

Åstögästerna har brett ut sig på ön. Vägen slingrar sig fram genom lövskog och barrskog, över hed och mo och slutar där nya tiden börjar på Åstön. Nya tiden med bil - och bulldozer bör man kanske tillägga. Och på det viset har Ve-lastar-håle, som ortsborna säger, Sörsidan, som de nya Åstöborna vill kalla platsen, blivit tillgänglig för bosättning. Den nya tidens sommargäster eller rättare fritidsfolk behöver tomtplats, vill skaffa sig eget, vill inte vara beroende. Så har bulldozern gått fram i storskogen på Sörsidan och mejat ner väl hundraårig fur och gran. Och här och där i den återstående skogen hittar man nu ett fritidshus. Alla är låga och alla bruna i färgen. De gömmer sig diskret bland barrträden och vänder viloplats mot sol och hav. För sol och för havs skull är de komna, alla invånare i de här pepparkakshusen.

Badviken ligger en bit bort, eftersom stranden nedom närmsta husraden är full av stenbumlingar. Horisonten österut är obruten havslinje och Rödskäret i söder bryter vackert mot bakomliggande åsar i ljusblått. Elkraften på sina stolpar ringlar som en orm och delar med sig till alla.

Alla trivs här, anser sig få avkoppling och vila från en stressig vardagsmiljö, vill andas frisk luft från fria havsvindar. De älskar havet med dess skiftningar, olika för varje dag och varje årstid. Det är inte bara sommaren som lockar. På Sörsidan är också plogat vintertid och många av stugägarna söker sig hit ut både under mörka höstkvällar och klara vinterdagar. Ty de här Åstögästerna är fritidsfolk, inte sommargäster. De bor i fritidshus, inte sommarnöje som det hette förr.

Inger och Bo Johansson är de första här. De kan kallas pionjärer, har bott i sin bruna boning sedan 1963 då varken vatten, elljus eller telefon var framdraget. Ja, vatten får de fortfarande från egen grävd brunn. I övrigt är allt modernt och tiptop som den finaste stadsvåning. Nere vid stranden ligger båten på slipers, uppdragen efter varje tur. Sörsidans folk har lärt sig respekt för havet och den dagliga sjöbrisen som kunde bli besvärlig för båten om den legat förtöjd bland strandens stenar.

- Våra bekanta tycker vi är knäppa, säger Bo. Han är en sådan Sörsideälskare att han tillbringar sin mesta tid i stugan här. Hans yrke är resandens och han tycker helst om att sköta allt kontorsarbete vid en telefonplats som ger fri utsikt mot skogen. Vintertid har han tillfälle att när han vill spanna på skidorna vid stugknuten och fara ut i Åstötterrängen. - Vintern är fin här, det är en årstid som ger mycket, anser Bo.

Inger har sitt arbete i Sundsvall, men använder varje ledig stund att koppla om och av i stugan vid havet på Åstön. För resten: hon går hellre ut med sin hund på kvällen här än i stan om så mol allena i hela området och i djupaste mörker. - Här finns ingenting farligt... i stan kan allting hända, anser hon.

Paret Johansson fiskar något, men bara till husbehov. Strömning och sik blir fångsten, på vintern enbart sik.

Med ortsbefolkningen har Inger och Bo föga kontakt, men naturligtvis med Åstö-handlare Karl-Göran Eriksson. Hos honom gör de sina uppköp och han håller en fin service anser de. Fritidsfolket på Sörsidan tycks inte ha någon större gemenskap med varandra heller. Men midsommar firar alla tillsammans och den gemensamma vägföreningen kräver två vägdagar om året då alla hjälps åt med förekommande underhållsarbete. Och så blir alltid badviken en träffpunkt.

Friden härskar i lilleputtsamhället en junilördag; några flickor cyklar på den sommarfina vägen, en pappa med söner bättrar på sitt hus, någon har handlat i byn och tagit hem post som finns att hämta just där den långa skogsvägen börjar. HSB har lämnat en grävmaskin i ett dike. På måndag återkommer säkert arbetarna för att fortsätta grävningen. Här skall bli plats för ytterligare ett 25-tal hus. Men så många fler stugor vill då inte Inger och Bo ha i grannskapet.

- Inget Alnö! utropar de. Inget Alnö med full raggartrafik på vägarna, förtydligar de. Dagens Åstögäster räcker, de ger liv åt ön menar de. Och köpkraft åt Karl-Göran, tillägger Inger.

De gläder sig åt sommarens grönsaker, som gror i landet, tänker plantera petunior och tittar mot Rödsåret. Havet är isfritt sedan länge, värmen håller på att komma och båten väntar på stranden.

"Knäppa" är de inte, Inger och Bo. Det handlar om en ny livsstil. Kanske är de pionjärer även där. Vem vet.